



| Guía Docente          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                    |                              |           |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|------------------------------|-----------|
| Datos Identificativos |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                    |                              | 2019/20   |
| Asignatura (*)        | Socioloxía                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                    | Código                       | 611G01003 |
| Titulación            | Grao en Economía                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                    |                              |           |
| Descriptor            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                    |                              |           |
| Ciclo                 | Período                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Curso              | Tipo                         | Créditos  |
| Grao                  | 1º cuatrimestre                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Primeiro           | Formación básica             | 6         |
| Idioma                | Castelán                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                    |                              |           |
| Modalidade docente    | Presencial                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                    |                              |           |
| Prerrequisitos        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                    |                              |           |
| Departamento          | Socioloxía e Ciencias da Comunicación                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                    |                              |           |
| Coordinación          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Correo electrónico |                              |           |
| Profesorado           | Piñeiro Aguiar, Edeler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Correo electrónico | eleder.pineiro.aguiar@udc.es |           |
| Web                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                    |                              |           |
| Descrición xeral      | A Socioloxía Económica céntrase no estudo dos fenómenos económicos a través dos referentes teóricos, modelos e variables explicativas propias da socioloxía. Neste curso introductorio, o noso obxectivo consiste , por unha banda, en comprender os fundamentos epistemolóxicos e teóricos desta disciplina social; por outro, en promover o criterio científico, a facultade crítica e a experiencia práctica en temas teóricos, ao obxecto de capacitar aos estudantes na análise especializada da materia. |                    |                              |           |

| Competencias do título |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Código                 | Competencias do título                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| A11                    | CE11Leer e comunicarse no ámbito profesional en máis dun idioma, en especial en inglés.                                                                                                                                                                                                                                           |
| A13                    | CE13-Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.                                                                                                                                                                                                                                                               |
| B1                     | CB1 - Que os estudantes demostran posuír e comprender coñecementos nun área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e que soe encontrar nun nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo. |
| B2                     | CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que se demostran por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa entorna de traballo.                                                            |
| B3                     | CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética                                                                                         |
| B4                     | CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado                                                                                                                                                                                       |
| B5                     | CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía                                                                                                                                                                                 |
| B6                     | CG1- Que os estudantes formados se convertan en profesionais capaces de analizar, reflexionar e intervir sobre os diferentes elementos que constitúen un sistema económico                                                                                                                                                        |
| B7                     | CG2 - Que os estudantes coñezan o funcionamento e as consecuencias dos sistemas económicos, as distintas alternativas de asignación de recursos, acumulación de riqueza e distribución da renda e estean en condicións de contribuír ao seu bo funcionamento e mellora                                                            |
| B8                     | CG3 -Que os estudantes sexan capaces de identificar e anticipar os problemas económicos relevantes, identificar alternativas de resolución, seleccionar as máis axeitadas e avaliar os resultados aos que conduce.                                                                                                                |
| B9                     | CG4 -Que os estudantes respecten os dereitos fundamentais e de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.                                                                                                                                                            |
| C1                     | CT1-Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.                                                                                                                                                                                                                      |
| C6                     | CT4-Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.                                                                                                                                                                                             |
| C7                     | CT5-Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.                                                                                                                                                                                                                                              |
| C8                     | CT6-Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.                                                                                                                                                                                 |



| Resultados da aprendizaxe                                                                                                                                                                                                                                                         |                        |                      |                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|----------------------|----------------------|
| Resultados de aprendizaxe                                                                                                                                                                                                                                                         | Competencias do título |                      |                      |
| Cooperar en debates, traballos de equipo e exposicións orais.                                                                                                                                                                                                                     |                        | B4                   | C1<br>C6<br>C7<br>C8 |
| Cofecemento dos principais conceptos ou nocións da socioloxía; así como, o desenvolvemento da Socioloxía Económica a través dos teóricos clásicos e as principais escolas ata a actualidade.                                                                                      | A11<br>A13             | B1<br>B2<br>B3<br>B7 |                      |
| Saber analizar e sintetizar as diferentes perspectivas socioeconómicas e as novas problemáticas sociais. Examinar e razoar as políticas públicas co fin de recoñecer e comprender a complexidade dos fenómenos sociais e as respostas sociais, políticas e económicas aos mesmos. |                        | B5<br>B6<br>B8<br>B9 |                      |

| Contidos                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Temas                                                   | Subtemas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 1. A socioloxía como ciencia                            | Que é a socioloxía: definicións e perspectivas de análise<br>O carácter científico da Socioloxía e o seu obxecto de estudo<br>O desenvolvemento do pensamento sociolóxico. Perspectivas sociolóxicas recentes.<br>Elementos conceptuais.                                                                                                   |
| 2. O enfoque sociolóxico da actividade económica        | Economía e socioloxía: encontros e desencontros<br>A socioloxía económica no contexto da socioloxía xeral.<br>Principais teorías da socioloxía económica.                                                                                                                                                                                  |
| 3. Metodoloxía e técnicas de investigación sociolóxicas | As etapas da investigación social<br>A metodoloxía cuantitativa e cualitativa nas Ciencias Sociais.<br>Principais técnicas de investigación<br>A necesidade dun enfoque interdisciplinar<br>A investigación sociolóxica no ámbito económico: antecedentes e exemplos prácticos.                                                            |
| 4. Socioloxía dos Mercados de Traballo                  | A dimensión social das institucións económicas: os mercados como estruturas sociais<br>Conceptos fundamentais: Actividade, emprego e paro<br>As transformacións do traballo: Sociedade do traballo ou Sociedade do desemprego?<br>A dualización e segmentación dos mercados de traballo<br>As mulleres e o emprego<br>Os mozos e o emprego |
| 5. Socioloxía da empresa                                | A empresa capitalista. Evolución e perspectivas<br>Fordismo, postfordismo e empresa en rede.<br>A empresa como organización.<br>Socioloxía e xestión de recursos humanos                                                                                                                                                                   |
| 6. Socioloxía do consumo e investigación de mercados    | A socioloxía do consumo<br>A formación da necesidade: Consumo, preferencias e estilos de vida<br>Formas de consumo e publicidade.                                                                                                                                                                                                          |
| 7. Desigualdade social e estado de benestar             | Estrutura e cambios social<br>Estratificación social, clases sociais, exclusión social e pobreza<br>As desigualdades sociais, o estado de benestar e as respostas das políticas públicas                                                                                                                                                   |



|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 8. Globalización, economía e poboación | <p>Comprensión do proceso de globalización. Desafíos futuros e debates teóricos.</p> <p>Relacións e consecuencias entre o crecemento económico, o aumento da poboación.</p> <p>Crises económicas globais e as súas consecuencias</p> <p>Migracións internacionais e cambios demográficos</p> |
|----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| Planificación                                                                                                            |                                                      |                   |                                           |              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------------------------|--------------|
| Metodoloxías / probas                                                                                                    | Competencias                                         | Horas presenciais | Horas non presenciais / traballo autónomo | Horas totais |
| Proba obxectiva                                                                                                          | B4 B5                                                | 2                 | 17                                        | 19           |
| Traballos tutelados                                                                                                      | A13 B2 B1 B3 B4 B6<br>B7 B8 C1 C6 C8                 | 16                | 20                                        | 36           |
| Obradoiro                                                                                                                | A11 A13 B2 B1 B3 B4<br>B5 B6 B7 B8 B9 C1<br>C6 C7 C8 | 25                | 15                                        | 40           |
| Sesión maxistral                                                                                                         | B2 B5                                                | 26                | 25                                        | 51           |
| Atención personalizada                                                                                                   |                                                      | 4                 | 0                                         | 4            |
| *Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado |                                                      |                   |                                           |              |

| Metodoloxías        |                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Metodoloxías        | Descrición                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Proba obxectiva     | Exame correspondente ás convocatorias oficiais sobre a totalidade do temario.                                                                                                                                                                                                           |
| Traballos tutelados | Realización dun traballo en grupo, de carácter empírico relacionado coa temática da materia.<br>Deberase expor oralmente na aula.                                                                                                                                                       |
| Obradoiro           | Consistirá na realización de actividades prácticas de diverso tipo (individuais e grupais), discusións dirixidas sobre distintas fontes documentáis e lecturas relacionadas coa materia e dinámicas na aula.                                                                            |
| Sesión maxistral    | Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.<br>Motivarase e valorarase a participación dos alumnos, mediante preguntas ou/e debates. |

| Atención personalizada |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Metodoloxías           | Descrición                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Traballos tutelados    | <p>A atención personalizada será de carácter individual (ou grupal) para solucionar dúbidas e/ou problemas que xurdan durante as clases, a realización das prácticas ou a elaboración do traballo grupal.</p> <p>Aqueles alumnos que se acollan ao recoñecemento de dedicación a tempo parcial (os que non se acollan á avaliación continua presencial), deberán porse en contacto coa profesora a comezo de curso. A súa avaliación basearase nun traballo teórico (25% da nota), un traballo empírico sobre un tema de socioeconomía (25% da nota) e o exame presencial realizado na data oficial estipulada pola UDC (50% da nota). Para aprobar a materia é necesario aprobar tanto os traballos tutelados como o exame.</p> <p>Os/as alumnos/as que se vaian a presentar á "Convocatoria adiantada", deberán contactar coa profesora ao comezo de curso para que lles indique o sistema de avaliación.</p> |

| Avaliación |
|------------|
|------------|



| Metodoloxías        | Competencias                                         | Descrición                                                                                                      | Cualificación |
|---------------------|------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Obradoiro           | A11 A13 B2 B1 B3 B4<br>B5 B6 B7 B8 B9 C1<br>C6 C7 C8 | Prácticas, actividades e participación ao longo do curso (30% da nota).                                         | 30            |
| Proba obxectiva     | B4 B5                                                | Exame teórico sobre os contidos do programa, que se celebrará nas datas oficiais.                               | 50            |
| Traballos tutelados | A13 B2 B1 B3 B4 B6<br>B7 B8 C1 C6 C8                 | Traballo grupal de carácter práctico relacionado coa materia que será exposto oralmente en clase (20% da nota). | 20            |

## Observacións avaliación

Todas as actividades, tarefas e traballos a realizar ao longo do cuadrimestre van contabilizarse para a nota final. O conxunto de prácticas, tarefas grupales, asistencia e participación suporán o 30% da cualificación, a realización do traballo en grupo o 20% e o exame final o 50%.

Desta forma valórase e compénsase todo o traballo realizado. As prácticas que se realizarán ao longo do cuadrimestre terán un contido variado. O exame final terá lugar nas datas oficiais marcadas pola UDC.

Para aprobar a materia é necesario aprobar tanto a parte práctica (traballos e prácticas) como o exame.

Aqueles alumnos que se acollan ao recoñecemento de dedicación a tempo parcial (os que non se acollan á avaliación continua presencial), deberán porse en contacto coa profesora ao comezo do curso. A súa avaliación basearase nun traballo teórico (25% da nota), un traballo empírico relacionado coa socioloxía económica (25% da nota) e o exame presencial realizado na data oficial estipulada pola UDC (50% da nota).

Para aprobar a materia é necesario aprobar tanto os traballos tutelados como o exame.

Gardaranse as notas dos traballos e das prácticas para a segunda oportunidade.

Os/as alumnos/as que se vaian a presentar á "Convocatoria adiantada", deberán contactar coa profesora ao comezo de curso para que lles indique o sistema de avaliación.

## Fontes de información

|                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Bibliografía básica</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Hirsch, P., Michaels, S., &amp; Friedman, R. (1987). Dirty hands? versus ?clean models. . Theory and society, 16(3), 317-336</li> <li>- Echavarría, J. M. (1942). Economía y Sociología. Investigación Económica, 102-120.</li> <li>- Fernández Enguita, M. (1998). Economía y sociología: para un análisis sociológico de la realidad económica. . Madrid : Siglo XXI</li> <li>- Fernández Steinko, A. (1999). Sociología y teoría económica: cien años de indeseable desencuentro. En Carlos Alberto Castillo Mendoza (Coord.) Economía, organización y trabajo : un enfoque sociológico. Ediciones Pirámide, 19-46</li> <li>- Navarro López, M. (2001). Economía y Sociología: las fronteras de las Ciencias Sociales. En Estructura y cambio social : homenaje a Salustiano del Campo, 757-770. Madrid: CIS</li> <li>- Rème, P. (2005). El mercado de los economistas y el mercado de los sociólogos. Cuadernos de Economía, 24(43), 13-34</li> <li>- Ruíz, M. H. y Valero, J. A. (2002). Sociología y economía: configuraciones, reconfiguraciones y desfiguraciones teóricas y metodológicas.. Economía y Desarrollo, 1(2).</li> <li>- Sandoval Aragón, S. L. (2012). El economista y el sociólogo: el pensamiento relacional como paradigma.. Economía: teoría y práctica, (37), 59-88.</li> </ul> |
|----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



|                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Bibliografía complementaria</b> | <p>IGLESIAS DE USSEL, Julio y TRINIDAD REQUENA, Antonio (coord.) (2010). Leer la sociedad. Capít: 3, 7, 9 y 10.</p> <p>Tecnos ESPING-ANDERSEN, G. (2000). Fundamentos sociales de las economías postindustriales. Ariel GIDDENS, Anthony (2010). Sociología. Cap. 2,4,5,7,13, 14,20. Alianza LIGHT, KELLER Y CALHOUN (2000). Sociología. Cap. 3, 7, 9,15, 16, 17, 20. McGraw-Hill LINDBLON CH. (2002). El sistema de mercado. Alianza Ensayo MACIONIS (). Sociología. Prentice-Hall MARUANI M; ROGERAT CH.; TORNIS T. (2000). Las nuevas fronteras de la desigualdad: hombres y mujeres en el mercado de trabajo. Primera y segunda parte.. Icaria MINGIONE E. (1994). Las Sociedades Fragmentadas. Una Sociología De La Vida Más Allá Del Paradigma Del Mercado. Cap. 1, 2,3 y 4. Ministerio de Trabajo y Seguridad Social PHILLIPS, Bernard (). Sociología. McGraw-Hill QUIVY R.; CAMPENHOUDT L., (2002). Manual de investigación en ciencias sociales. Pags. 241-268. Limusa Noriega Editores RECIO, A. (1997). Trabajo, personas, mercados. Manual de economía laboral. Icaria ROCHER, Guy (1996). Introducción a la Sociología. Pags. 659-670. HERDER WATSON, T. (1995). Trabajo y sociedad. Manual introductorio a la sociología del trabajo, industrial y de la empresa. Hacer Ao longo do curso as profesoras poderán incluír bibliografía por temas Bibliografía complementaria DOERINGER, P. Y PIORE, M. (1985). Mercados internos de trabajo y análisis laboral. Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social GORDON, D.M. Y OTROS (1986). Trabajo segmentado, trabajadores divididos. . Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. KRUGMAN, P. (1994). Vendiendo Prosperidad: Sensatez e insensatez económica en una era de expectativas limitadas. Barcelona, Ariel MARX, K. (1984 (1867-75)). El Capital. Vol.1. Madrid, Ed. SXXI RITZER, G. (1996). La Mcdonalización de la sociedad. Barcelona, Ariel SENNET, R. (1998). La corrosión del carácter. Las consecuencias personales del trabajo en el nuevo capitalismo. Barcelona, Anagrama TOHARIA, L. (Ed) (1983). . El mercado de trabajo: teorías y aplicaciones. Madrid, Alianza VELASCO, R (1996). Los economistas en su laberinto. Madrid, Santillana CASTILLO, J.J. (Ed). (2005). El trabajo recobrado. Madrid, Miño y Dávila</p> |
|------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## Recomendacións

### Materias que se recomenda ter cursado previamente

### Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Historia Económica/611G01002

Estatística I/611G01006

Economía da Empresa: Dirección e Organización/611G01008

### Materias que continúan o temario

Economía Mundial/611G01011

Economía Española/611G01016

Economía Regional: Economía de Galicia/611G01030

Análise Económico das Organizacións/611G01032

Investigación de Mercados/611G01040

### Observacións

(\*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías